

Incroyable!

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Thomas Olsthoorn

Incroyable!

Bijzondere ritwinnaars in de jongste
jaren van de Tour de France

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6410 5

© 2023 Thomas Olsthoorn

Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio

Omslagillustratie © Kristof Ramon

Foto auteur © Privéarchief

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Inhoud

Voorwoord 7

FABIO JAKOBSEN

Carrière geslaagd 11

LARS BOOM

Dansen op de kasseien 39

HUGO HOULE

Winnen voor Pierrick 53

MARCEL KITTEL

Op herhaling 69

MARIANNE VOS

Van handtekeningenjager tot geletruidrager 87

SIMON CLARKE

Slimme schaker 103

CHRISTOPHE LAPORTE

Ontketende knecht 115

DYLAN TEUNS

Terug naar La Planche 129

MIKE TEUNISSEN

Sprinten op de verrassing 137

JOHN DEGENKOLB

Vallen en opstaan 155

ANNEMIEK VAN VLEUTEN

Overweldigend succes 171

THOMAS DE GENDT

Meesterwerk van een rasaanvaller 187

DARYL IMPEY

De lange weg naar Brioude 201

MATHIEU VAN DER POEL

Geel voor Poupou 211

Voorwoord

Het is de droom van elke jeugdige wielrenner met ambitie: op een dag meedoen aan de Tour de France. De rijke historie, de beroemde gele trui, en de enorme publiciteit en aantrekkingskracht maken het tot de meest aansprekende wedstrijd van het jaar. Niet alleen in Europa – de bakermat van de sport – maar in alle uithoeken van de wereld. Iedereen kent de Ronde van Frankrijk. Het is niet voor niets de meest gestelde vraag door wildvreemden wanneer ze buiten de koers met een beroepsrenner in contact komen. Leuk dat je van fietsen je werk hebt gemaakt, maar je stelt pas echt iets voor als je de Tour hebt gereden. Een adagium dat ook in het peloton nog altijd door heel wat prominenten en kenners in stand wordt gehouden: je bent pas echt renner wanneer je na drie weken beestachtig afzien Parijs hebt gehaald en ook de laatste – en stiekem nog verdraaid lastige – rondjes op de Champs-Élysées tot een goed einde hebt gebracht.

De ronde uitrijden is één, een etappe winnen is van een heel andere orde. Een mijlpaal die elke zomer door slechts een

handvol renners wordt bereikt. Van de 176 deelnemers die voorafgaand aan de eerste etappe hun handtekening op de startlijst zetten, zijn er de laatste jaren zo'n dertien tot zeventien coureurs per editie – de toppers van het peloton boeken vaak meer dan één ritzege – die met hun handen in de lucht over de streep komen.

Voor elke renner is winnen in Frankrijk het hoogtepunt – of een van de hoogtepunten – van het seizoen. In sommige gevallen is het een logisch gevolg van een gestage opmars, zoals bij een sprinter die zich in een paar jaar tijd heeft opgewerkt tot de top van zijn gilde. Maar het kan net zo goed een aangename verrassing zijn, bijvoorbeeld bij een klimmer die een zoveelste aanvalspoging eindelijk ziet slagen. Voor een coureur die slechts sporadisch wint, kan het zelfs de bekroning op een complete carrière zijn.

Tegelijkertijd betekent een etappezege in de Tour de France veel meer dan enkel eeuwige roem. Wielrennen is ook een keiharde *business* waarin gepresteerd moet worden. Ritwinst op het allergrootste podium kan zomaar het gouden ticket zijn naar het openbreken en opwaarderen van een contract. Of nog mooier: een droomtransfer naar een grote ploeg.

Toch blijven lang niet alle ritwinnaars in het collectieve geheugen hangen. Roem is immers vergankelijk en de koers gaat altijd door. Ook na de Tour. Zes dagen na de finish op de Champs-Élysées staat een deel van het peloton alweer in het Spaanse Baskenland aan de start van de Clásica San Sebastián, nadat de nodige renners tussendoor nog snel even een paar dagen in Nederland en België zijn geweest voor de traditionele criteriums.

Toen Mike Teunissen in de winter van 2022-2023 de overstap maakte van Jumbo-Visma naar Intermarché-Circus-Wanty wisten veel van zijn nieuwe collega's al niet meer dat hij bij het *Grand Départ* in Brussel de openingsrit had gewonnen en daarmee ook de gele trui had veroverd. Terwijl het toch echt pas drieënhalf jaar geleden was dat hij dit huzarenstukje had afgeleverd.

Vandaar dat dit boek bestaat uit verhalen met recente ritwinnaars uit de Tourgeschiedenis. Renners en rensters die net zijn gepensioneerd of nog volop actief zijn en in het afgelopen decennium een memorabele dag in het Franse spektakel hebben meegemaakt. Sommigen van hen zijn afkomstig uit de Lage Landen. Bij anderen stond de wieg op een heel ander continent; zij moesten letterlijk een lange weg afleggen om überhaupt door te breken in het Europese wielrennen en een startbewijs voor *La Grande Boucle* te bemachtigen. Op hun route naar succes zijn ze stuk voor stuk geconfronteerd met hindernissen en tegenslagen, zoals twijfels, vormcrises, valpartijen, blessures en persoonlijk verlies.

Fabio Jakobsen omschreef het treffend tijdens het gesprek over zijn overwinning in de Tour van 2022: 'Als het makkelijk was geweest, hadden er wel veel meer mensen een Touretappe gewonnen. Het is nooit makkelijk om op dit niveau te komen en ook nog eens te winnen. Iedere renner die een rit op zijn naam schrijft heeft een persoonlijk verhaal.'

Een greep van al die mooie verhalen komen in dit boek aan bod. Sommige winnaars zullen nog vers in het geheugen liggen, andere waren mogelijk alweer in de vergetelheid geraakt. Zo snel kan het gaan. Zeker in de Tour, waarin er de volgende

dag alweer een nieuwe etappe is en dus ook een nieuwe winnaar.

FABIO JAKOBSEN

Carrière geslaagd

Op een verlaten vliegveld zoeven acht renners van Quick Step-Alpha Vinyl over het asfalt. Het is eind juni 2022, een paar dagen voor de start van de Tour de France, die aftrapt met drie etappes in Denemarken. De eerste opdracht is een individuele chronorace door hoofdstad Kopenhagen en dus zijn de coureurs van de Belgische formatie op hun tijdritfiets gestapt. Op één na. Fabio Jakobsen rijdt op zijn normale wegfiets in de rondte. Voor hem staat er een laatste sprinttraining op het programma. In tegenstelling tot het merendeel van zijn team-makkers is hij met zijn hoofd al bij de tweede etappe van aanstaande zaterdag, de eerste o zo belangrijke sprintafpraak van de ronde. Jakobsen zit aan het achterwiel geplakt van een scooter, die wordt bestuurd door de schoonvader van zijn ploeggenoot Michael Mørkøv. De Deen is tevens de lead-out man, de laatste knecht in de sprinttrein van Jakobsen. Hij heeft de powermeter van zijn kopman gekoppeld aan zijn eigen Garmin-fietscomputer en die aan zijn schoonvader gegeven. Zo kan de beste man in één oogopslag precies zien hoeveel watt Jakobsen

achter de scooter aan het trappen is. Aan de vooravond van de Tour is het niet de bedoeling dat de spurter te diep gaat. De afspraak is dat de snelheid wordt opgevoerd naar 60 kilometer per uur en dat de Nederlander vervolgens uit het wiel komt en vol in de wind voorbij de scooter sprint. De senior wil alleen niet te ver achterop raken en geeft een beetje gas bij, waardoor Jakobsen zijn krachtsexplosie nog iets harder moet doortrekken.

De volgende dag schiet Mørkøv zijn ploeggenoot in het hotel aan. Zijn schoonvader had na thuiskomst de trainingsdata bekeken die door de Garmin waren opgeslagen. Het zien van de maximale wattages die Jakobsen had getrapt maakte indruk op hem; het was beduidend beter dan de cijfers die zijn schoonvader doorgaans kon overleggen. Volgens Mørkøv betekent het maar één ding: Jakobsen is in topvorm. De geboren Gelderlander denkt er net zo over. Hij voelt zich al weken sterk. Als geen ander kan hij overbodige ruis filteren en in de juiste racemodus komen.

De sprintraining van gisteren is een zoveelste bevestiging dat zijn conditie en sprint in orde zijn. Hij is klaar voor zijn debuut in de grootste wedstrijd ter wereld. Dit is het moment waar hij jarenlang naar uit heeft gekeken en keihard voor heeft gewerkt. Het is een lange weg vol obstakels, hindernissen en tegenslagen geweest, maar de ooit zo verre stip aan de horizon is nu heel dichtbij.

Januari 2018. Een grijze deken hangt over het rivierenlandschap van de Betuwe. Het miezert onophoudelijk. In het dorpje Heukelum zit de eenentwintigjarige Fabio Jakobsen aan de

keukentafel van zijn ouderlijk huis. Het oorspronkelijke plan was om het interview voor het tijdschrift *Procyding* tijdens een fietsritje te doen, maar de weersomstandigheden laten dat niet toe. De gezondheid van de neoprof overigens ook niet; Jakobsen is net opgeknapt van een griep die hem even flink te pakken had. Geen ideaal moment voor een jonge coureur die over een paar weken zijn vuurdoop op het hoogste niveau gaat beleven. Het is binnenkort niet langer meer koersen tegen leeftijdgenoten, maar tegen volwassen kerels die in sommige gevallen wel tien tot vijftien jaar ouder zijn dan hij. Even sloeg de paniek hem om het hart toen hij ziek werd; Jakobsen zag zijn voorjaar al in het water vallen. Maar na een belletje met de ploegarts, die hem medicijnen voorschreef om de griep te bestrijden en hem maande kalm te blijven, was hij snel gerustgesteld. Het was het zoveelste bewijs dat hij zijn eerste profcontract bij een topploeg had getekend. Toen hij onlangs tijdens het gezamenlijke trainingskamp het tenue van zijn nieuwe werkgever aantrok, had hij het gevoel alsof hij bij FC Barcelona of Real Madrid op de teamfoto mocht.

Jakobsen hoefde niet lang na te denken toen hij een aanbieding kreeg om prof te worden bij Quick-Step Floors, sinds jaar en dag een van de meest gerenommeerde ploegen van het peloton. Een team met een lange en succesvolle geschiedenis in de voorjaarsklassiekers en op sprintgebied, met grote namen als Paolo Bettini, Johan Museeuw, Tom Boonen, Mark Cavendish en Marcel Kittel. Voor de rappe Jakobsen, die ook nog eens van de Vlaamse keienkoersen houdt, is het de perfecte match. Ondanks zijn jonge leeftijd maakt hij tijdens het bijna anderhalf uur durende vraaggesprek een zeer volwassen en

evenwichtige indruk. Bijvoorbeeld wanneer hij praat over de nabije toekomst. ‘Ik ben nog een snotneus, een van de jongste renners van de ploeg. De komende jaren kan ik rustig ontdekken waar mijn kwaliteiten liggen op profniveau. Mijn sprint is goed en daar zal eerst de focus op komen te liggen. Ook het werken met een lead-outtrein zal ik moeten leren. Ik zal eerst onderdeel moeten zijn van zo’n trein en ervaring moeten opdoen voordat ik als afmaker in het laatste wiel terechtkom. En als dat eenmaal gebeurt, moet ik laten zien wat voor benen ik nog heb aan het einde van een koers. Dat is het eerste doel. Hopelijk zit ik nog lang niet aan mijn maximum en kan ik stapjes blijven zetten. Als dat lukt, kom ik vanzelf in de buurt van de grote sprinters.’

Zijn leven staat al een paar jaar volledig in het teken van de fiets. Na het afronden van zijn middelbare school heeft hij zijn vervolgstudie niet afgemaakt. In eerste instantie leek het hem goed een plan B achter de hand te hebben. Stel dat hij onverhoopt zijn been zou breken, dan kon het zomaar klaar zijn met het wielrennen. Maar al snel kwam hij tot inzicht dat twee dingen half doen niet ging werken. Het was beter om alles op plan A te zetten, en dat was proberen het te maken als beroepsrenner. Met zijn overstap naar Quick-Step Floors had hij een grote stap in de goede richting gezet.

Jakobsen praat met de bravoure die zo kenmerkend is voor een sprinter. Zonder dat het ook maar een moment arrogant klinkt, veel eerder zelfbewust en prettig zelfverzekerd. Van uiterlijk vertoon of pracht en praal, iets waar menig sprintkannon niet vies van is, wil hij niets weten. Het heeft alles met zijn opvoeding en levensopvatting te maken. ‘Mijn ouders hebben

heel veel tijd, energie en liefde in me gestoken. En ook geld. Dat kan ik nooit terugbetalen. Mijn vader werkt al dik vijftig jaar in de glasfabriek. Het lijkt me niet in orde als ik met een auto thuiskom ter waarde van zijn jaarsalaris. Ik vind het juist mooi als ik er op een gegeven moment voor zou kunnen zorgen dat mijn ouders iets minder gaan werken. Of dat ik mijn zusje kan helpen met een laptop voor school. Daar word ik veel gelukkiger van dan van een dikke sportauto onder mijn kont.’

Toch is Jakobsen niet op zijn mondje gevallen, weet inmiddels ook een behoorlijk deel van tv-kijkend Nederland. Een paar weken eerder kwam er een filmpje van hem voorbij in *De TV Draait Door*, de bekende rubriek uit het populaire programma *De Wereld Draait Door*. Het was een fragment van het recente KNWU-wielergala. Jakobsen werd mede door het prolongeren van zijn Nederlandse titel in 2017 uitgeroepen tot Talent van het Jaar. Bij de uitreiking op het podium kwam hij tot de ontdekking dat zijn achternaam als ‘Jacobsen’ en dus verkeerd op de trofee stond gegraveerd. Daarop zei hij zeer gevat: ‘Voor de volgende keer, het is Jakobsen met een k.’

Bij het terugdenken aan het moment kan hij een glimlach niet onderdrukken. ‘Misschien had ik het beter niet kunnen zeggen, dan was ik niet in *De TV Draait Door* gekomen. Ik zei het een beetje brutaal, maar dat heeft er denk ik ook mee te maken dat ik een sprinter ben. Als je ziet dat je naam verkeerd staat geschreven... De volgende keer zal ik het misschien niet zeggen, maar ik denk dat ze het dan ook niet meer fout zullen doen.’

Als hij op 1 juli 2022 om acht minuten na halfvijf aan zijn allereerste meters in de Tour de France begint, komt de naam van

Fabio Jakobsen (met een k) groot in beeld op het scherm boven het startpodium. Hij heeft twee duidelijke opdrachten voor de chronorace over 13,2 kilometer: binnen de tijdslimiet over de finish komen en vooral niet vallen. Dat laatste is nog geen sinecure; het regent flink in Kopenhagen en daardoor is het soms glibberen op de natte wegen. Jakobsen neemt onderweg geen onnodige risico's, maar op de secties van het parcours waar het kan stampet hij lekker door. Hij wordt 138ste en rijdt dezelfde tijd als onder meer Peter Sagan en Oliver Naesen. Aleksandr Vlasov, een van de outsiders in de strijd om de gele trui, is een minuut na hem gestart en hij slaagt erin de Rus achter zich te houden. Het is een volgende opsteker voor Jakobsen, en niet de laatste die dag. Tot veler verrassing wint zijn ploeggenoot Yves Lampaert de openingstijdrit en daarmee pakt hij ook de eerste gele trui. Het betekent 's avonds feest in het hotel van Quick Step-Alpha Vinyl. Jakobsen is blij voor *Lampi*, zoals de West-Vlaming liefkozend wordt genoemd. Heb ik morgen toch maar mooi de geletruidrager in mijn trein, denkt de Nederlander. Lampaert is zo gelukkig na zijn coup dat hij in alle euforie tegen zijn sprinter zegt: 'Morgen ga jij winnen, *Fabke!*' Jakobsen is vol vertrouwen en dat gevoel is door de uitslag van de tijdrit alleen maar versterkt. Na vierenhalf jaar Quick-Step weet hij inmiddels: is het team goed en heb ik dezelfde voorbereiding als mijn ploeggenoten gedaan, dan ben ik ook goed. Er is dan ook geen enkele twijfel. Morgen zal hij er staan.

Januari 2019. De liftdeuren op de 29ste verdieping van het Sui-topia Hotel springen open en Fabio Jakobsen loopt op zijn gemakje de Skybar in. Deceuninck-Quick Step houdt de jaarlijkse

mediadag in het Spaanse Calpe en de Nederlander meldt zich als eerste renner voor de onderonsjes met de aanwezige journalisten. Hij is in opperbeste stemming en praat honderduit, onder meer over zijn sterke debuutseizoen. Jakobsen won in 2018 liefst zeven koersen, en niet de minste. In het voorjaar gaf de neoprof meteen zijn visitekaartje af door in Nokere Koerse en de Scheldeprijs, twee vooraanstaande sprintkoersen, naar de zege te snellen. In september schreef hij de eerste etappe in de BinckBank Tour op zijn naam. Het was zijn eerste triomf in een World Tour-wedstrijd. Met Dylan Groenewegen, Marcel Kittel en Caleb Ewan versloeg hij in het Friese Bolsward drie absolute topsprinters, waarvan de eerste twee al meerdere etappes in de Ronde van Frankrijk hadden gewonnen. Het deed Jakobsen voor het eerst beseffen dat hij op een dag ook in staat moest zijn om te scoren in die wedstrijd. Natuurlijk moest hij nog doorgroeien en sterker worden, maar het was voor hem niet langer de vraag of hij ooit aan de start van de Tour zou staan. Dat kon haast niet missen. Het was geen arrogantie, maar realiteit, al dacht hij zeker niet dat het zomaar ging gebeuren. Hij zou zich er honderd procent voor moeten blijven inzetten. Mocht hij in de komende jaren de kans krijgen, dan moest hij ervoor zorgen dat hij ook daadwerkelijk goed genoeg was om te kunnen winnen.

In de hiërarchie van de ploeg is hij inmiddels een treetje gestegen. Moest hij vorig seizoen met Elia Viviani en Fernando Gaviria twee sprinters boven zich dulden, nu is het alleen de Italiaan nog omdat de Colombiaan zijn heil elders heeft gezocht. Jakobsen houdt wel van die onderlinge competitie, zo vertelt hij. Ook al dragen sprinters hetzelfde tenue, uiteindelijk

zijn het concurrenten die strijden om een startbewijs voor de grootste wedstrijden. Tijdens zijn allereerste trainingskamp met de ploeg een jaar eerder had hij het zelfvertrouwen van Viviani een flinke knauw gegeven door hem keer op keer te kloppen in de onderlinge duels.

Toch is het de Italiaan die zich aankomende zomer mag opmaken voor deelname aan de Tour de France. Jakobsen heeft er begrip voor. Hij heeft nog wat stappen te zetten in zijn ontwikkeling voordat hij zich kan opmaken voor drie weken koers op het allergrootste podium. Maar dat hij er op een dag gaat komen én kan winnen, daar is hij zeker van. 'Alles begint met geloof. Je moet er eerst zelf in geloven voordat een ander erin gelooft. Ik denk dat ik de topsprinters kan verslaan. Waarom niet? Dat heb ik al eens gedaan. Het zijn ook maar mensen.'

De ochtend na de openingstijdrit. Dag twee van de Tour en de eerste rit in lijn, van Roskilde naar Nyborg. Na de specialisten in het racen tegen de klok is het hoge woord vandaag aan de sprinters.

Jakobsen staat op scherp. De afgelopen jaren heeft hij er bijna een gewoonte van gemaakt om de eerste de beste kans in een etappekoers direct te verzilveren. De Heukelumer heeft er wel een verklaring voor. Vroeger bij de nieuwelingen en de junioren reed hij veel eendaagse wedstrijden. Dat betekende één kans op winst en dus moest die worden gepakt. In de meerdaagse wedstrijden was het in zekere zin hetzelfde, want daarin zaten vaak maar één of hooguit twee etappes voor de sprinters. Nog altijd benadert hij de eerste mogelijkheid in een rittenkoers op dezelfde manier; dat is de eendaagse renner die eveneens in hem

schuilt. Jakobsen weet ook dat hij op zijn allerbest is wanneer hij fris is, zoals aan het begin van een grote ronde.

Zoveel kansen op succes zijn er deze Tour misschien niet eens. Samen met zijn trainer Koen Pelgrim en ploegleider Tom Steels heeft hij de etappes van de eerste week doorgenomen. Rit vier – de eerste na de oversteek naar Frankrijk – heeft een lastig klimmetje in de finale en rit vijf gaat over de kasseien. Het is op beide dagen maar de vraag of er gesprint gaat worden. Daarna volgen de eerste bergritten en zullen de sprinters geduld moeten hebben voordat ze weer hun specialiteit mogen tonen. Jakobsen beseft donders goed dat het vandaag of morgen op Deense bodem moet gebeuren.

Tijdens de bespreking in de bus, voorafgaand aan de start, neemt hij het woord en spreekt zijn ploegmakers – van wie sommigen in de loop der jaren vrienden zijn geworden – toe. Natuurlijk is het de Tour en is iedereen in het peloton in topvorm, maar hij beseft ook dat hij de zaken niet onnodig ingewikkeld moet maken. De koers blijft de koers. Ongeacht het podium waarop wordt geacteerd. Hij vertelt zijn teamgenoten dat hij gelooft in zijn kansen en dat hij het volste vertrouwen in hen heeft. Iedereen weet wat hij moet doen. Het streven is een perfecte lead-out. Voert iedereen zijn taak goed uit en kan hij op 200 meter van de streep in pole position vanaf de voorste rij vrijuit sprinten, dan zal het raak zijn. Daar is hij heilig van overtuigd.

Juli 2020. Een opgetogen Jakobsen aan de andere kant van de lijn. Over een paar dagen is de hervatting van het wielerseizoen. Hij weet nog niet zo goed wat hij ervan kan verwachten; alle

grote wedstrijden die normaal over een jaar zijn uitgesmeerd worden nu in ruim drie maanden afgewerkt. Zo is de Tour verplaatst van juli naar september en de Giro van mei naar oktober. Het is allemaal een gevolg van de coronapandemie die afgelopen maart uitbrak en waardoor de wereld op slot ging. Jakobsen heeft de periode zonder wedstrijden goed verteerd. Ondanks de beperkingen mocht er in Nederland buiten worden gesport en heeft hij zowel zijn conditie als zijn sprint goed op niveau kunnen houden. Mocht er licht aan het eind van de tunnel komen en weer gekoerst kunnen worden, dan wilde hij er klaar voor zijn. Daarnaast kon hij in zijn eigen bubbel veel tijd met zijn familie doorbrengen en zich eens op een andere manier nuttig maken.

‘Normaal staat bij mij thuis alles in het teken van het fietsen, nu help ik af en toe in het huishouden. Als ik vier uur heb getraind is er nog genoeg tijd om andere dingen te doen op een dag. Mijn schoonouders zijn hun tuin aan het verbouwen en ik help ze geregeld een paar uur. Heel handig ben ik niet, maar ik doe wat ik kan. Of ik doe boodschappen voor mijn opa en oma, die niet naar buiten kunnen. Uit dat soort dingen kan ik ook voldoening halen.

Ik eet gezond en zorg dat ik fit blijf. Er zijn zeker geen coronakilo's bijgekomen. Mijn sprint ben ik zeker niet verloren, die heb ik goed onderhouden. Tijdens de trainingen achter de scooter, die door mijn vader werd bestuurd, heb ik zelfs mijn persoonlijk record verbeterd en mijn hoogste piekvermogen ooit gehaald.’

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat hij dit seizoen de Giro d'Italia zou gaan rijden. De tweede grote ronde in zijn